

13 Δεκεμβρίου, 1989

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 493/87)

Φορολογία — Φόρος εισοδήματος — Κεφαλαιουχικές εκπτώσεις — Οι
Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμοι 1961-1985, Άρθρο 12(2)(α) —
Στοιχεία παγίου ενεργητικού — Κατά πόσο ηλεκτρονικός υπολογιστής
5 εμπύπτει στην έννοια του όρου "εγκαταστάσεις" — Καταφατική η απάν-
τηση στο ερώτημα — Προϋποθέσεις παραχώρησης των εκπτώσεων.

Φορολογία — Φόρος εισοδήματος — Καθορισμός ποσού — Αρχές, που
διέπουν επέμβαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

10 Το αίτημα του αιτούντος για παραχώρηση κεφαλαιουχικής εκπτώ-
σεως εν σχέσει με ηλεκτρονικό υπολογιστή, που αγόρασε και εγκατέ-
στησε στο σπίτι του, απορρίφθηκε. Από τα γεγονότα προκύπτει ότι ο
αιτών χρησιμοποιούσε τον υπολογιστή τόσο για την εργασία του στον
οίκο ελεγκτών, που εργάζετο, όσον και για προσωπικούς λόγους.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, απε-
φάσισε:

(1) Οι προϋποθέσεις παραχώρησης των εκπτώσεων είναι:

20 (α) Οι δαπάνες πρέπει να γίνουν αναφορικά με την απόκτηση
πάγιου ενεργητικού,

(β) Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι είτε μηχανήματα είτε εγκαταστάσεις είτε κτίρια -

(γ) Τα μηχανήματα, εγκαταστάσεις ή κτίρια πρέπει να ανήκουν στο πρόσωπο που ασκεί επιχείρηση - και 5

(δ) Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού πρέπει να χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση.

- (2) Στη συγκεκριμένη περίπτωση και ενόψει των γεγονότων, που έχουν προαναφερθεί, η επίδικη απόφαση δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή στον καθ' ου η Αίτηση. Σ' αντίθεση με τις περιπτώσεις των Άρθρων 11 και 13(ε) των ίδιων Νόμων στην περίπτωση του Άρθρου 12 δεν είναι απαραίτητη η προϋπόθεση όπως η δαπάνη γίνεται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος. 10
15

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 20

Ioannides v. Republic (1982) 3 C.L.R. 97,

Georgiades v. Republic (1980) 3 C.L.R. 525.

25

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος με την οποία απέρριψε το αίτημα του αιτητή για κεφαλαιουχικές εκπτώσεις αναφορικά με ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή. 30

Μ. Πελίδης, για τον Αιτητή.

Α. Ευαγγέλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση. 35

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα προσφυγή ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση του καθ' ου η αίτηση με ημερομηνία 30.3.87 με την οποία απέρριψε το αίτημα του αιτητή για κεφαλαιουχικές εκπτώσεις αναφορικά με ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή (computer). 40

5 Ο αιτητής είναι λογιστής και συντάκτορας στον οίκο Κωστούρης, Μιχαηλίδης και Σία. Αγόρασε προσωπικά ένα ηλεκτρονικό υπολογιστή, τον οποίο εγκατάστησε στο σπίτι του και ζήτησε κεφαλαιουχικές εκπτώσεις με βάση το άρθρο 12 των

10 5. Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου 1961-1985.
Ο αιτητής ζητά την έκπτωση λόγω φθοράς σύμφωνα με την παράγραφο (α) του Εδαφίου 2 του άρθρου 12 και έκπτωση λόγω επενδύσεως σύμφωνα με την παράγραφο (β) του ίδιου
15 εδαφίου. Με βάση τις διατάξεις αυτές για στοιχεία πάγιου ενεργητικού που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση χορηγούνται: (α) ένα εύλογο ποσό για την μείωση και φθορά της αξίας τους μέχρις ότου το κόστος διαγραφεί, και (β) έκπτωση λόγω επένδυσης σε μηχανήματα και εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά.

20 Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί στην προσφυγή είναι κατά πόσο ο αιτητής υπό τις περιστάσεις, edικαιούτο στις κεφαλαιουχικές εκπτώσεις.

25 Ο όρος “στοιχεία πάγιου ενεργητικού” σημαίνει, σύμφωνα με το Εδάφιο 1 του άρθρου 12, εγκαταστάσεις και μηχανήματα, κτίρια, καταλύματα υπαλλήλων, που ανήκουν σε κάποιο πρόσωπο που ασκεί εμπορική, βιομηχανική επιχείρηση, επάγγελμα, μισθωτές υπηρεσίες κ.λπ., και που χρησιμοποιούνται από το πρόσωπο αυτό στην επιχείρηση ή για επιστημονικές έρευνες που γίνονται για όφελος της επιχείρησης.

30 Η λέξη “εγκαταστάσεις” δεν ερμηνεύεται στη Φορολογική Νομοθεσία αλλά τα δικαστήρια δέχτηκαν ότι ο όρος αυτός περιλαμβάνει και βιβλία που χρησιμοποιούνται από κάποιο πρόσωπο στο επάγγελμά του (Βλ. *Ioannides v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 97).

35 Οι προϋποθέσεις για να παραχωρηθούν οι εκπτώσεις αυτές είναι:

40 (α) Οι διαπάνες πρέπει να γίνουν αναφορικά με την απόκτηση πάγιου ενεργητικού.

(β) Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι είτε μηχανήματα, είτε εγκαταστάσεις, είτε κτίρια.

(γ) Τα μηχανήματα, εγκαταστάσεις ή κτίρια πρέπει να ανήκουν στο πρόσωπο που ασκεί την επιχείρηση, και

(δ) Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού πρέπει να χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση.

5

Από τη διατύπωση του άρθρου 12 στο σύνολό του δε φαίνεται να απαιτείται ότι το στοιχείο πάγιου ενεργητικού δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, θα πρέπει να χρησιμοποιείται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος. Εκεί που ο νομοθέτης ήθελε να θέσει ως προϋπόθεση ότι για να εκπίπτει κάποια δαπάνη θα πρέπει να γίνεται εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την απόκτηση του εισοδήματος την πρόβλεψε ρητά, όπως για παράδειγμα στο άρθρο 11 και 13 (ε) των ιδίων νόμων.

10

15

Η θέση του αιτητή είναι ότι ο Καθ' ου η αίτηση ερμήνευσε λανθασμένα τις πρόνοιες των άρθρων 11 και 12 του Νόμου και ότι ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας.

20

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι ο Καθ' ου η Αίτηση εξέτασε το θέμα σχετικά με το άρθρο 11 του Νόμου και ότι ο Καθ' ου η Αίτηση βάσισε την απορριπτική απόφασή του στο γεγονός, ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν χρησιμοποιείτο εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος.

25

Ο δικηγόρος του Καθ' ου η Αίτηση δε συμφώνησε με τον ισχυρισμό του αιτητή ότι ο Καθ' ου η Αίτηση εβάσισε την απορριπτική απόφασή του στο γεγονός ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν εχρησιμοποιείτο εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος με βάση το άρθρο 11 του Νόμου.

30

Ο δικηγόρος, υποστήριξε, ότι από την τελική απόφαση του Καθ' ου η Αίτηση η οποία εκτίθεται στην επιστολή του με ημερομηνία 10.3.1987 (τεκμήριο 1 στην αίτηση), ως επίσης και από το περιεχόμενο της ένστασης που καταχωρήθηκε εκ μέρους του Καθ' ου η Αίτηση φαίνεται ότι οι λόγοι για τους οποίους απορρίφθηκε το αίτημα του αιτητή είναι εντελώς διαφορετικοί. Είναι γεγονός, είτε, ότι σε κάποιο στάδιο κατά την μελέτη της υπόθεσης τον Νοέμβριο του 1986, ένας από τους λειτουργούς που χειρίστηκε την υπόθεση βασίστηκε, μεταξύ άλλων λόγων,

35

40

και στο γεγονός ότι η δαπάνη για την αγορά του υπολογιστή δεν έγινε εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος. Όμως, αργότερα εγκαταλείφθηκε όπως προκύπτει καθαρά από το Τεκμήριο 1 το οποίο αποστάληκε στον αιτητή και αποτελεί την τελική απόφαση του καθ' ου η αίτηση που εξέτασε το θέμα με βάση το άρθρο 12 του Νόμου.

Σύμφωνα με το επιχείρημα του δικηγόρου του Καθ' ου η Αίτηση η υπό κρίση απόφαση αρχικά βασίστηκε στο άρθρο 11 του νόμου και αργότερα εγκαταλείφθηκε και όπως προκύπτει καθαρά από το Τεκμήριο 1 η απόφαση του Καθ' ου η Αίτηση βασίστηκε στο άρθρο 12 του Νόμου. Οι λόγοι για τους οποίους απορρίφθηκε το αίτημα του αιτητή είναι εκείνοι οι οποίοι εκτίθενται καθαρά στο Τεκμήριο 1, στους οποίους δεν περιλαμβάνεται το γεγονός ότι ο εν λόγω ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν εχρησιμοποιείτο εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά για την κτήση του εισοδήματος.

Όπως έχω αναφέρει προηγουμένως το υπό κρίση σημείο είναι κατά πόσο ο αιτητής δικαιούται στις κεφαλαιουχικές εκπώσεις βάσει του άρθρου 12 του Νόμου και όπως επανειλημμένα αποφάσισε το Ανώτατο Δικαστήριο δεν επεμβαίνει για να ανατρέψει την απόφαση του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος σε περίπτωση που η απόφαση αυτή ήταν εύλογα επιτρεπτή. (Βλ. *Georgiades v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 525).

Στην προκειμένη περίπτωση ο αιτητής είναι λογιστής (Chartered Accountant) και είναι συνεταιρικός στον οίκο Κωστούρης, Μιχαηλίδης & Σία και αγόρασε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή το 1985 και τον εγκατάστησε στο σπίτι του. Ο υπολογιστής εργάζεται με το σύστημα MS-DOS και είναι φανερό από το Τεκμήριο 2 ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής εχρησιμοποιείτο από τον αιτητή για εργασία του λογιστικού οίκου καθώς και για περαιτέρω εμπλουτισμό της γνώσης του για ηλεκτρονικούς υπολογιστές που έπρεπε να γνωρίζει για να γίνει συνεταιρικός (full-partner) του λογιστικού οίκου. Ο αιτητής χρησιμοποιεί τον υπολογιστή για διάφορες μελέτες των πελατών του οίκου, καταχωρεί λίστες των πελατών του οίκου κ.λπ. Για τους πιο πάνω σκοπούς δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τον υπολογιστή του οίκου διότι ο υπολογιστής του οίκου εργάζεται με το σύστημα XENIX. Λόγω των γνώσεων που αποκτήθηκαν από τον αιτητή από τον χειρισμό του υπολογιστή κατέστη δυνατό

να γίνει συνεταιίρος (full partner) στον λογιστικό οίκο.

Από τα Τεκμήρια 1 και 2 φαίνεται ότι ο αιτητής αγόρασε και εγκατάστησε στο σπίτι του τον ηλεκτρονικό υπολογιστή για σκοπούς της εργασίας του και όχι για αποκλειστική προσωπική χρήση και είμαι της γνώμης ότι οι αρχές που τέθηκαν στην υπόθεση *Ioannides* (ανωτέρω) κατ' αναλογία πρέπει να εφαρμοστούν στην υπό κρίση προσφυγή.

5

Για όλους τους πιο πάνω λόγους έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η απόφαση των Καθ' ων η αίτηση δεν ήτο εύλογα επιτρεπτή (reasonably open) και επομένως η προσφυγή επιτυγχάνει και η απόφαση του Καθ' ου η αίτηση ακυρώνεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

10

15

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.